Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 35 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ 60 „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 25 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 85 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots sestdeenahm no pilst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rindu eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates bilschu- un grahmatu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

30. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeļu.

№ 39. Sestdeen, 28. septembrî. **1885.**

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bes tam „Mahjas Weesi“ war wehl pastellet bes daudsi peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kâ: **Zehsîs:** Grabipel un Peterson k. bodê; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Allkne k. grahm.-bodê; **Limbaschôs:** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ulstin k. grahm.-bodê; **Jaunjelgawâ:** A. Schwabe k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolontschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann kga weesnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi“ war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli luhdsu, tahdas apstelleschanas laipni peenemt.

Zelojumu atminas.

(No 10. augusta lihds 10. septembrim 1885. gadâ.)

(Skatees Nr. 38.)

No Leipzigas us Weimaru braukdams, redseju pirmos wihna dahrsus, kas gar pakalnehm us augschu steepjahs. Schê isskati jaw jaukaki, seme kalnaina, eelejâs eerauga masas pilsehtas un leelas sahdschas, kas kahdas pahri werstes zita no zitas attahlu. Fabriku buhschana peenemahs leelumâ un daudsumâ, ar to apsihmedama ruhpneezibas usplaukschanu.

No Weimaras dewos us Eisenachu un tiklihds tur biju nonahzis, tuhlit aisgahju us Wartburgu. (Kahds nosihmejums Wartburgai preeksch mums Lutereescheem, man gan wairs newajadsehs isskaidrot.) Wartburga atronahs us kalnainas weetas, kas kahdas 1200 pehdu augstaka par juhras uhdena wirsu. Kad Wartburgu grib apraudsit, tad tur war nokluht, waj nu kahjahm ejot, waj braukschus jeb ari jahschus us ehsela. Es kahjahm tur nostaigaju, bet negahja wis ahtri us augschu kahpjot un biju deesgan noguris, kad lihds Wartburgai biju nonahzis, tâ ka labu laizinu wajadseja atpuhstees. Kad tas bija notizis, tad sahku tureenas eewehrojamas weetas un leetas apskatit. Pils pagalmâ redseju wezâs leelgabalu akmena lodes un masus leelgabalus, kahdus mehdsa leetat senakôs laikôs. Wartburga wehl tagad teek brihscham apdsihwota no herzoga un pils ruhmes, lai gan atjaunotas un isslabotas,

gabalu akmena lodes un masus leelgabalus, kahdus mehdsa leetat senakôs laikôs. Wartburga wehl tagad teek brihscham apdsihwota no herzoga un pils ruhmes, lai gan atjaunotas un isslabotas,
top usturetas tahdâ isskatâ, kahds tahm senak bijis. Kad schejeenas pilsbasnizâ eet, kur sawâ laikâ Luters, sem wahrda junkurs Juris, sprediķoja, tad apmekletaju sawadas juhsmas pahrnem un tas teek dsili aisgrahbts. Schinî basnizâ wehl tagad notura deewkalposchanu un katram ee-eja tur atlauta, zik basnizas eekschkigs leelums to atwehl. Kanzele un kahds wezs krehslis usstaupijuschees is Lutera laikeem. Dseesmineeku sahle (tê sawâ laikâ notureja tâ sauzamo dseedataju karu) naw leela un kahda tur atronama seenas-bilde rahda, kahds isskatijees dseedataju karsch. Weesibas sahle ir lepnaka, kurâ mehds isrihkot konzertus pa herzoga ustureschanahs laiku Wartburgas pilî. Zetorta eewehrojama weeta ir tâ nosaukta brunu-sahle, kur wisadas brunas is wezeem laikeem teek usglabatas un to starpâ redsamas ari wehsturigi pasihstamâ Kunza fon Kaufungen brunas. Beidsot nonahzu Lutera istabâ, kas deesgan masa un tur wehl stahw Lutera rakstamais galds, bet laika sobs to stipri apgrausis; ari Lutera gultas weeta puslihds labi usturejusees. Bes schihm wehsturigi eewehrojamahm weetahm Wartburgâ atronahs wehl zitas ruhmes, kas pa daļai teek no herzoga deenastneekeem isleetotas par dsihwokleem, pa daļai top eenemtas no pasta un telegrafa eerehdneem, kâ ari no pils waktneekeem jeb sargeem. Schinîs telpâs ari eetaisita pils restorazija (weesniza). Naw wajadsigs, kad Wartburgu apmeklê, salkt un slahpt, ehdeenus un dsehreenus schê dabuhn par deesgan mehrenahm zenahm, tapehz ari saweem tauteescheem, kas schê atzekojuschi, waru restoraziju eewehlet, bet jo wairak wehl wisu Wartburgas apmeklejumu, lai paschi ar sawahm azim dabutu tahs weetas redset, kur muhsu leelais reformators usturejees, sawu milsigo darbu strahdadams, bibbeli tulkodams. Wartburga wiseem Lutereescheem paliks, kâ bijuse, neaisnirstama un dahrga, tapehz ari katris, kam eespehjams, to raudsihs apmeklet.

Us semkopibu sihmejotees (no Berlines lihds schejeenai rehkinot) jasaka, ka lopkopiba, jo wairak us deenwideem dodahs, paleek zitada, proti ganami pulki arweenu wairak suhd, lihds beidsot atrod tikai lopkopibu stallôs. Kur tâ nosauktâ stallkopiba eewesta, tur katris sawus lopus tura wisu gadu kuhtîs. Pļawas neteek ihsâ laikâ

ganami pulki arweenu wairak suhd, lihds beidsot atrod tikai lopkopibu stallôs. Kur tâ nosauktâ stallkopiba eewesta, tur katris sawus lopus tura wisu gadu kuhtîs. Pļawas neteek ihsâ laikâ
pļautas un seens sawahkts, bet katru deenu tikdauds nopļauj, zik lopeem preeksch baribas wajadsigs. Kad tahdâ kahrtâ wisa pļawa pirmo reisu nopļauta, tad sahk atkal no gala pļaut, proti taî weetâ, kur pirmo reisu eesahka pļaut un kur pa to starpu, kamehr wisu pļawu noplahwa, leela sahle atkal usauguse. Tâ pļaujot un seenu wahkot, kâ pats par sewi protams, seenu nesakrahj, kâ pee mums, leelâs kaudsês un tas ari naw wajadsigs, tapehz ka Deenwidus-Wahzijâ seema dauds ihsaka un tamdehļ leelus seena krahjumus newajaga. Schejeenas apgabalôs nekur neredseju seena kaudses us pļawahm stahwam.

No Eisenachas aisbrauzu us Frankfurtu (pee Mainas, jo Wahzijâ wehl ir otra Frankfurta pee Oderes). Schi pilsehta ir eewehrojama sawas tirdsneezibas, ruhpneezibas un daschu zitu leetu dehļ. Maines upe tek zaur paschu pilsehtas widu un pee tahs ari atrodahs masâ Ofenbachas pilsehtina, kas eewehrojama sawu ahdu fabriku dehļ, jo tur sagatawo wisadas teizamas ahdu leetas un isstrahdajumus, par peemehru, naudas makus (portmonejas), keschu grahmatas, roku somas u. t. pr.

Frankfurtai deesgan eewehrojamu weetu un zitas leetas, kas der apskatitees, tâ par peemehru grahmatu drukaschanas isgudrotaja peemineklis, kâ ari Wahzu leelako dsejneeku, Getes un Schillera peeminekli, tad bagati apgahdats un tihrs swehru dahrs ar akwariju (mahksligu siwju dihķi), ļoti jauks palmu dahrs un zitas leetas. Netahlu no Frankfurtas atrodahs Wisbadene ar saweem weselibas awoteem, kas no dauds slimneekeem teek apmeklets, bet kad es tur atbrauzu, tad tur mas zilweku atradu, tâ ka drihs atkal to atstahju, atpakaļ braukdams us Frankfurtu. No Wisbadenes man wehl japeemin, ka schi pilsehta bagata jaukeem dabas skateem.

No Frankfurtas dewos us Mainzi un no tureenas par Reinas upi us Kelni. Ar kugi braukdams, apbrihnoju Reinas upes isslawetos skatus, kas teescham ir jauki. Ne tikai daba tos iskrahschnojuse wisadeem jaukumeem, bet ari zilweka gars ar sawu darbu nahzis paligâ. Kalnus reds zaurraktus, klintis noschķeltas, lai lihdsenu weetu dabutu, kur dselsszeļa lihniju eetaisit, jo schahdas lihnijas Reinai gar abahm pu-

weka gars ar sawu darbu nahzis paligâ. Kalnus reds zaurraktus, klintis noschķeltas, lai lihdsenu weetu dabutu, kur dselsszeļa lihniju eetaisit, jo schahdas lihnijas Reinai gar abahm pu-
sehm steepjahs. No Mainzes lihds Kelnei brauzot aiseet kahdas 12 stundas. Kelnes pilsehtâ paliku par nakti, lai otrâ deenâ waretu apskatit Kelnes isslaweto katoļu domes basnizu. Kad schinî basnizâ eegahju, tad gan leeliskee buhwes darbi mani pahrnehma un man bija ja-apbrihno zilweka gara mahksla un eespehja, tomehr mana sirds palika auksta, pawisam zitadas juhtas manu sirdi aisgrahba; ta silti pukstēja un tika pazilata, kad maso basniziņu Wartburgâ apmekleju. Bet greeschos atpakaļ pee Kelnes domes basnizas. Logi tai ir mahksligi iskrahsoti un ar sihmejumeem apklahti, tâ ka to redsot newar atturetees no apbrihnoschanas, tomehr wisa brihnoschanahs sirdî nemodina nekahdas sirsnigakas, augstakas juhtas. No ahreenas domes basnizu apskatot ja-apbrihno milsigais buhwes darbs, pee kura arweenu kas teek isslabots un pahrtaisits, tapehz scho milsigo buhwes darbu waretu ari nosaukt par muhschigo buhwes darbu, jo tur deenu muhschu ko pahrtaisa un pahrlabo. Basnizas apkahrtne naw deesgan uskopta, ihpaschi tas sakams no koku un kruhmu stahdijumeem. Par Kelni wispahri runajot jasaka, ka tur naw ihsti omuliga dsihwe, bet par winu leekahs waldot druhmigs gars. Sem tahdeem apstahkļeem es bijû preezigs, kad Kelnes pilsehtai wareju atgreest muguru un atpakaļ dotees us Mainzi, scho jauko pilsehtu, no kureenas aisbrauzu us to weetu, kur dabuju pats ar sawahm azim redset Lutera peemineekli, ko lihds schim tikai biju bildê redsejis. No Mainzes us Wormsu brauzot dabuhn redset dauds jaukus dabas skatus. Wisur eerauga wihna un augļu koku dahrsus, gandrihs lihds paschai Wormsai. Strahdigi semneeki laukôs un dahrsôs muhs sweizinaja, kad garam brauzam, un sahdschu behrni, kur dselsszeļsch garam gahja, sauza urrah. Sche brauzot es redseju wehrschus, kurus pee semes darbeem un preeksch weschanas isleetoja, kâ wispahrigi pee schahdeem darbeem sirgu weetâ isleeta wehrschus.

Wormsâ nonahzu pulksten puszeļ 7 wakarâ, tad tuhlit aisdewos pee Lutera peeminekļa, kas ne pilnu wersti no dselsszeļa stanzijas attahlu. Pee peeminekļa nonahzis, tiku dsiļi aisgrahbts, mahkslas darbu redsedams, ko leelâ reformatora peekriteji zehluschi; wiss tâ isdarits, kas zilweku pazeļ sirdî un garâ. Wormsa puslihds paleela,

Pee peeminekļa nonahzis, tiku dsiļi aisgrahbts, mahkslas darbu redsedams, ko leelâ reformatora peekriteji zehluschi; wiss tâ isdarits, kas zilweku pazeļ sirdî un garâ. Wormsa puslihds paleela,
klusa pilsehta, kurai Lutera peemineklis par leelako krahschnumu. Apmeerinats, ka pats ar sawahm azim redsejis scho eewehrojamo peeminas sihmi, tuhlit steidsos atpakaļ us bahnusi, no kureenas pulksten 7 un 40 minutes tahlaku brauzu, pawadits no stipra leetus un sihwa pehrkona, kas pa to starpu bija isjehlees. No tureenas aisbraukdams un zeļâ sasneegdams Manheimu un Ludwigshafenu, nonahzu pulksten 10 wak. Heidelbergâ, kur pa nakti paliku, lai otrâ rihtâ waretu tureenas pili apskatitees. Tâ ari notika. Lihds tureenai, proti lihds pilei, nokļuht, nebija weegli; tur ejot wedejs man rahdija jauku isskatu us Odenwaldi. Pils ar sawahm wehsturigahm atleekahm buhs kahdas 600 pehdu augstaka par pilsehtu. Pils eekschpuse pilnigi isdeguse, jo sawâ laikâ tur sibens eespehris. We-

Puppan.

Karsemes teika.

Atstahstita no wezâ Gaujenes mahzitaja.

(Skatees Nr. 38.)

Tehws meitu luhdsa un speeda, lai pee wina ejot. Bet Truhte negribeja un nemeta meeru ar luhgschanu un raudaschanu, lihds kamehr meschsargs prezineekeem sazija, lai klaudsinajot pee zitahm durwim, Truhte winu negribot. Turklaht skaidri atskahrtu, ka jaunawai sirds us mani nesahs. Wina manim daschureis ar tehwa kauschanu eedewa ehdamaju, audeklu un willu un manim sazija, lai es to atnesot manai wezai pusaklai mahtei, kas kahdas werstes no meschsarga-mahjas pirtî dsihwoja un kurai manim usturs bij jagahda. Kad lihds ar ziteem darbineekeem labibu plahwu, tad Truhte mani ik reis godinaja, ar grahbekli ais manis ejot un nopļauto labibu sakasot un kuhlinôs seenot.

Kopâ strahdadami, mehs deenu no deenas weens otram droschak skatijamees azîs un azis bija muhsu sirds-juhsmu tulki. Meschsargs kahdâ deenâ kartupeļu rakschanas dehļ talzineekus bija sa-aizinajis. Weens no scheem, kam „Leelmute“ bija pawahrdâ, sawa eeraduma pehz is mutes isgahsa neklahjigus un neschkihstus jokus, par kureem gandrihs wisi klahtbuhdami gahrdi pasmehjahs. Truhte weena pati nesmehjahs, bet nosarka kâ beete un apskaitusees, noduhra azis. To eewehrojot, Leelmuti apdraudeju, ka es winam muti peebahsischot ar semi, ja us preekschu wehl tahdus beskaunigus wahrdus runaschot.

Winsch atteiza, ka es ne-esot wina kungs, ka es winu tak tik ween Truhtes dehļ apdraudot, bet ka schi kauniga tschuhska pati pa tumscheem zeļeem leenot daschu stiki padarot, par ko godigai meitai jakaunotees.

Schos wahrdus dsirdot, ais leelahm dusmahm paliku tâ kâ traks un strika-galu panehmis, kas no nejauschu pee semes guleja, Leelmuti sahku perwet, bet ne wis ar silum sahlehm, tâ ka bramanis eesahka kaukt un kâ kahrps lozijahs. Es Leelmutim laikam gan wisus kaulus buhtu saberſejis, ja Truhte nebuhtu atsteigusees un mani nebuhtu luhgusi, lai es jel Deewa dehļ nekaujotees sawahm dusmahm un lai es sewi paschu un beskaunigo zilweku ne-eegruhschot beidsamâ nelaimê. Leelmute schehlojahs, ka winam nu us wisu muhschu japaleekot par kropli un leelijahs, ka nahkoschâ sestdeenâ peeteikschot pee pagasta-teesas un mani apsuhdseschot. Sawu godu winsch sinams ne par kahdu naudu nepahrdodot, bet es wina weselibu leeliski esot apskahdejis, es winu us wisu muhschu par nabagu esot padarijis un tapehz winsch no manis wismasak 1000 rubļus pagehreschot.

Truhte steidsahs pee tehwa, kas istabâ bija un raudadama wisu stahstijusi, kas bija notizis, winu luhdsa, lai mani aisstahwot pee pagasta-teesas.

Wezais scho leetu ihsi galâ weda, ar pusbalsi sazidams, ka winsch Leelmuti pawadischot pee pagasta-teesas un ka winsch tur stahstischot, ka pagahjuschâ swetschu-deenâ kahds zilweks maisu ar seenu sadsis un ka winsch, tas meschsargs, sagli kehris. Leelmute nesazija ne puschplehsta wahrda un tuhlit dewahs pee darba. Wehlak esmu dsirdejis, ka meschsargs winam plahkstera weetâ weselu puhru kartupeļu us muguru lizis un ka puika scho nastu sawai apskahdetai weselibai par spihti wehl tahs paschas deenas wakarâ no meschsarga mahjas aisnesis us mahjahm.

Tâ manim wehl weena leeta japeemin, zaur ko Deews manim zeļu us laimi lihdsinaja. Jaw toreis biju nesmahdams strehlneeks, kad meschsargam wehl nebiju palizis par paligu. Bet ka es neween schauschanas, bet ari mescha-putnu peelabinaschanas un pehdu dsihschanas un useeschanas pehz par meistaru palikschot, tahdas domas manim nekad prahtâ nebija nahkuschas. Ka es sawu mehrki jeb kad nebuhtu trahpijis, to nekad nedabuju peedsihwot. Kad weenâ un taî paschâ deenâ 2 wilkus biju noschahwis un leelskungs mani leeliski bija usteizis un bagatigi apschkinkojis, tad sinams tahdu netruhka, kas mani apskauda. Daschi galwu kratija un sazija, ar scho leetu laikam gan nebuhschot wis riktigi un mana laime bes sahtana palihdsibas ne-esot wis isskaidrojama.

Ari man' pascham schi nemitejama gehgera laime nebija gluschi pa prahtam un manim daschureis palika bail ap sirdi. Bet ar laiku apradinajos ar sawu laimi un sew' pascham godu dodams, palahwos us sawu tiklibu un isweizibu.

No tahs deenas, kad abus wilkus biju noschahwis, leelskungs mani leelâ godâ tureja un pawehleja, lai es winu ikreis pawadot, kad winsch us jakti ejot. Nekad wehl winsch tik dauds mescha-putnu nebija noschahwis kâ sem manas wadischanas. Winsch mani prasija, kâ manim klahjotees pee meschsarga un neween usmanigi klausijahs, kad winam isstahstiju sawus peedsihwojumus, bet ari wisadâ wihsê manim parahdija labu prahtu.

Isgahjuschâ gadâ ne-ilgi preeksch Jahneem leelskungs no meschkunga pawadits, meschus pahrluhkoja. Meschsarga-mahjai garam jahdams, winsch wezo meschsargu usteiza, ka tihrumus bija pawairojis, ka ehkas tik kreetni bija apkopis un ka zitkahrt purwainas pļawas ar dsiļeem grahwjeem bija apgahdajis.

Wezais ir weenteesigs zilweks. Winsch mani klaht aizinaja un leelkungam sazija, ka winam par meschsarga-mahjas pahrlaboto un teizamo buhschanu japateizot wispirmak sinams Deewam, bet tad manim un Truhtei. Winsch pats esot wezs un pawahjsch un wairs nederot ne par kreetnu isrihkotaju, ne par kreetnu strahdneeku.

Schos wahrdus dsirdot, sirds manim stipri pukstēja. Bet mans preeks wehl wairojahs, kad leelskungs meschkungam sazija, lai nahkoschôs Mahrtinôs pee pagasta-teesas leekot norakstit, ka winsch manim atdodot meschsarga mahju un amatu.

Lihds nahkoschai Jurgu deenai lai es saligstot ar wezo meschsargu pajumta un ustura dehļ un tad manim meschsarga-mahja bes kaweschanahs tikschot eedota.

Leelskungs beidsot pasmeedamees sazija, ka Truhte warbuht tam nebuhschot wis preti, jaunam meschsargam palikt par seewu.

Jaw weenu stundu wehlak bijam pahrineeki. Ar Truhtes tehwu drihs salihgu. Mehs nolikam, ka lihds pawasarai manim wezam saimneekam istaba japeebuhwejot klaht un ka muhsu kahsas otrâ leeldeenas-swehtku deenâ, proti schodeen, swineschot.

Bet kur nu mana laime palikusi? Aiskrehjusi kâ ar wehja spahrneem, sudusi kâ duhmi! Jaw kahdas nedeļas pehz tam, kad deribas bijam

zakâs muhra drupas rahda, ka muhri bijuſchi kahdas 20 pehdas beeſi un kas no Franzuſcheem tikuſchi gaiſâ uſſperti. Pagrabi, kurôs wihnu wahtis ar wihnu uſglaba, ir loti leeli. Scho wihnu wahſchu ſtarpâ ari atronahs iſſlawetâ Heidelbergas wahts, kurâ war ſaleet kahdus 30,000 ſtopu wihna. Tur pagrabâ ari redſams tehls, kas iſrahda kahdu kniſli (maſu zilwezinu), kas ſawâ laikâ bijis par pagraba meiſteru un katru deenu iſdſehris 18 buteles wihna. Turpat ari atronahs maſa wahtite jeb muzina, kas beſ ſtihpahm taiſita, ihſts muzineeku mahkſlas darbs. Heidelbergas pilſehta naw leela un winai garam tek Nektaras upe.

Lai wiſus koſchumus dabutu redſet, tad no Heidelbergas aiſbrauzu uſ Stutgartu, kur nakti pahrguleju, lai otrâ rihtâ waretu paſchu pilſehtu apſkatit. Ko no ſchihs pilſehtas biju dſirdejis, tas wiſs iſrahdijahs par pateeſigu. Pilſehtà pate ſmuka, atrodahs jaukâ weetâ un kà Wirtenbergas galwas pilſehta dara ſawam zehlejam wiſu godu. No tureenas taî paſchâ deenâ turpinaju ſawu zelojumu uſ Karsruhi un Straſburgu, no kureenas tad dewos uſ Schweiziju. Karlsruhe, Badenes galwas pilſehta, ir labi leela un deeſgan ſmuka pilſehta un Straſburga ihpaſchi eewehrojama zaur ſawu minſteres baſnizu.

Schweizija. No Straſburgas aiſbrauzu uſ Baſeli un tur nonahzis, biju ſaſneedſis Schweiziju. Baſelê wehl nekas daudſ naw redſams, kalni wehl neparahdahs tahdi milſigi augſti, tapehz ilgi tur ne-uſkawejos, bet drihſ ween aiſbrauzu uſ Bernu. Schê zelâ dabuju redſet Schweizijas augſto kalnu iſſkatus un apbrihnot ſcho leeliſko dabu. Iſſkati ſche weenmehr mainahs: tur augſti kalni un ſche dſikas lejas, tur meſchi, ſche plawas. Starp Baſeli un Lauflingu dabuhn braukt zaur diweem tuneleem; beſ tam ari dabuja braukt zaur „Hauenſteinas“ tuneli, zaur kuru brauzot aiſeet kahdas 10 minutes.

(Turpmak wehl.)

Mahzaitees Kreewu walodu!

Sem ſchahda wirsrakſta Cand. jur. J. Kelmera kungs peeſuhtijis „B. W.“ eewehrojamu rakſtu, ko tapehz ari ſaweem zeen. laſitajeem paſneedſam un kas ſahkahs ſchahdeem wahrdeem:

Kreewu walſti, no Kamtſchatkas juhras lihdſ pat Baltijas juhrai, newar nekahda zita waloda buht waldibas un teeſu dariſchanâs, kà weenigi Kreewu waloda. Kad daſchâs Baltijas eeſtahdês

pat Baltijas juhrai, newar nekahda zita waloda buht waldibas un teeſu dariſchanâs, kà weenigi Kreewu waloda. Kad daſchâs Baltijas eeſtahdês

lihdſ ſchai deenai wehl walda Wahzu waloda, tad tas ilgi tà wairs ne-ees. Waldiba ſchini leetâ jaw ſpehruſe ſawus pirmos ſolus, pawehledama weetigahm krona eeſtahdehm rakſtus weſt Kreewu walodâ. Saprotams, waldiba turpmak ne-ees ne weena ſoka, atpakal, bet ees ſoli pa ſolim uſ preekſchu, kamehr nebuhs wiſâs Baltijas waldibâs un teeſu eeſtahdês, Wahzu walodas weetâ, eweſta Kreewu waloda.

Saprotams, Wahzeeſchi warehs ari turpmaki ſawu Wahzu walodu leetot, tapat ka mehs ſawu Latweeſchu walodu, baſnizâs, ſkolâs, mahjâs, laikrakſtôs un grahmatâs, pee teeſahm un waldibas eeſtahdehm taî mehrâ, kà tas norahdits likumâ. Bet kairam Wahzeetim, tiklab Latweetim, kas gribehs kaut kuru waldibas eerehdna jeb teeſneſcha weetu dabut, buhs jamahk walſts waloda un jaleeto wiſôs darbôs ne Wahzu, bet Kreewu waloda. Un ta naw nekahda netaiſniba, nedſ peeſpeeſchana pee Kreewu walodas. Tapat kà neweens zilweks, nekahds kantoris waj zita kahda eeſtahde nedos nekam weetas, kas wajadſigo walodu neprot, tapat ari waldiba nepeenems neweena par eerehdni, kas winas walodu neprot. Waldiba ſaka: Ja kahds grib walſts eeſtahdês kahdu weetu dabut, winas maiſi baudit un labaku dſihwes kahrtu eeguht, tad tam jamahzahs Kreewu walſts waloda!

Ar jaunu, drihſumâ gaidamu eeſtahſchu nodibinaſchanu Baltijâ waldneeks pee mums paliks Kreews. Un kas winam buhs par paligeem, tas atleks no tam, kurſch ahtraki eemahziſees nahkoſchâ gadu deſmitâ Kreewu walodu. Kà wiſur zitur, kur kas no jauna teek eeweſts, tapat aridſan ſchè, leelako lomu wilks tee, kas pee laika buhs ſagatawojuſchees uſ darbu.

Tapehz nahkamôs gadôs lai ihſti dſenamees Kreewu walodu eemahzitees. Mums ja-eewehro, ka mehs ar ſawu Latweeſchu walodu ween tahlu newaram aiſtikt, bet wajag wehl kahdas otras walodas. Un ka ſchi otra waloda war weenigi Kreewu waloda buht, to pee mums pat katrs gans ſin. Mehs nedſihwojam Wahzſemê, nedſ eeſim uſ tureeni maiſi pelnit, bet eſam Kreewu walſts lozekli, ehdam maiſi ſem Kreewijas apſardſibas. Muhſu azis luhkojahs tagad un luhkoſees turpmak uſ Kreewu tautu. Mehs wiſi labi ſinam, ka daſchs labs mahzits Latweetis, gribedams mihlâ dſimtenê palikt, ilgi luhdſahs ſche darba un weetas, bet, neka nedabujis, beidſot aiſgahja uſ Eekſchkreewiju un dabuja tur weetu un maiſi.

Tapehz mahziſimees Kreewu walodu, zeeniſim jaundibinatàs Kreewu pilſehtas ſkolas un gaidiſim ar ilgoſchanos uſ Kreewu gimnaſijahm un Kreewu uniwerſiteti. Kad mums ſchodeen Kreewu walodas praſchana Baltijâ wehl ne-atneſtu nekahdus eewehrojamus auglus, tad tomehr ſinam, ka tas laiks ir tuwu klaht, kad wina atneſihs ihſti brangus auglus.

Politikas pahrſkats.

Balkanu pusſalâ beidſamâs deenâs nekahdas jaunas leetas naw notikuſchas, wiſs tà ſakot palizis pa wezam, tikai tas peeminams, ka wiſas tureenas maſàs walſtis ſawus karapulkus ſagatawo uſ karoſchanu, ja tas buhtu wajadſigs. Pa to ſtarpu ari walſts politikas wihri nemet meeru, lai ſawâ ſtarpâ waretu ſarakſtitees un pahrſpreeſt, kà wislabaki notikuſcha pahrgroſiba Balkanu

to ſtarpu ari walſts politikas wihri nemet meeru, lai ſawâ ſtarpâ waretu ſarakſtitees un pahrſpreeſt, kà wislabaki notikuſcha pahrgroſiba Balkanu

pusſalâ buhtu iſlihdſinama un leelakas jukas nowehrſchamas, no kurahm waretu iſzeltees leelaki nemeeri. Pee ſchihs paſchas reiſas ari peeminams, ka daſchas walſtis, kas atronahs Balkanu pusſalâ, labpraht ſawas robeſchas iſſteeptu plaſchakas, pee tahm domahm peekerdamahs, kad Bulgarija ar Rihta-Rumeliju ſaweenodamahs, pahrwehrtuſchahs par leelaku walſti, kapehz tad lai winas to nedaritu. Zik ſchim brihſcham iſ awiſchu ſinahm nolemams, tad Auſtrija, ar zitahm leelwalſtim par ſcho leetu ſarunadamahs, iſſazijuſe domas, ka Serbijai buhtu atlaujama maſa robeſchu paplaſchinaſchana deenwidus-rihtôs. Tapat kà Serbija, tà ari Melnkalne un Greekija grib ſawas robeſchas paplaſchinat; bet kà leelwalſtis ſcho nodomu uſnehmuſchas jeb par to domà, tas lihdſ ſchim wehl naw ſinams. Daſchi no Berlines politikas wihreem peekriht domahm, ka Turzijai paſchai beigâs buhſchot jaruhpejahs, ka lai wina neko nepaſaude no ſawas Eiropas walſts leeluma, un laikam winai buhſchot warbuht laba teeſa no ſawas walſts japaſaude.

No Greekijas runajot ſchoreiſ japeemin, ka tureenas waldiba pee tautas bankas aiſnehmuſees naudu, lai waretu par to peenahzigi iſrihkot ſawus kara-pulkus, ka tee buhtu gatawi uſ karoſchanu. Tapat kà Greekija, tà ari Serbija ſagatawojahs uſ karu; tureenas walſtsweetneeki, kà awiſês laſams, noſpreeduſchi, ka pa ſcho laiku kehninam peeſchkirama ne-aprobeſchota wara (tà ſauzama diktatura), lai waretu wiſu beſ kaweſchanas iſdarit, ja wajadſiba ronahs. Rumenija ari neleekahs pawiſam meerâ ſtahwot, ari wina domà uſ robeſchu paleelinaſchanu, wismaſakais Rumenijas miniſteru preekſchneeka politiſkais zelojums ſtahwehs ar ſcho leetu ſakarâ. Wihnê un Berlinê winſch pee tureenas waldibahm nekaweſees pateikt, ka Rumeneeſchu tauta neſkatahs ar weenaldſigahm azim uſ Bulgaru ſaweenoſchanos, pee tam ari peekerdamahs zeribahm ka pee gaidameem pahrgroſijumeem Balkanu pusſalâ preekſch Rumenijas kahds ſemes ſtuhritis atlehkſees. Tahda wehleſchana gan Rumenijai ir, tomehr pee kara-pulku iſrihkoſchanas ta tik naigi neſtrahda, kà nupat minetas walſtis, Serbija un Greekija. Schim brihſcham naw weegli eedomajams, kahdu ſemes gabalu waretu Rumenijai peeſchkirt, beſ ka ne-iſzeltos ar zitahm walſtim leelaki nemeeri. Tahdas tahs leetas ſchim brihſcham Balkanu pusſalâ. Kas turpmak notiks, tas wehl janogaida.

Franzijâ tagad notikuſchas wehleſchanas, kas no 1871. gada ſahkot pirmo reiſu iſdaritas pee tà ſauzamàs liſtu balſoſchanas. Nu drihſ iſrahdiſees, waj ſchahda balſoſchanas kahrta iſrahdiſees par labaku, tomehr tikdaudſ jaw tagad ſakams, ka balſu ſkaitiſchana pee liſtu balſoſchanas daudſ wairak aiſnems laiku, pee tam wehl jaeewehro, ka pee pirmàs balſoſchanas nekad wiſas zelſchanas naw galigi iſdaritas, bet par otrreiſu jabalſo. Zik ſchim brihſcham no jaunahm zelſchanahm paredſams, tad kehnineeku partija iſ ſawa pulka dabuhs eezelt kahdus tautas weetneekus wairak, tomehr tas preekſch republikas waldibas maſ ko noſihmè, jo jauno tautasweetneeku buhs kahdi 584. Kad nu ſchini pulkâ atrodahs kahdi 70 waj 80 tautasweetneeki no kehninneeku partijas, tad ſchahds pulzinſch pee ſpreedumu nobalſoſchanas maſ ko iſtaiſa.

No Sudanes nahk ſinas, ka tureenas buhſchanas ſahk pahrlabotees. Kahdâ wehſtulê, kas iſ

ſpreedumu nobalſoſchanas maſ ko iſtaiſa.
No Sudanes nahk ſinas, ka tureenas buhſchanas ſahk pahrlabotees. Kahdâ wehſtulê, kas iſ

Berberes atſuhtita, teek rakſtits, ka beduinu zilts wezakee, kas Berberes pilſehtas tuwumâ un winas apkahrtnê dſihwo, wairs negribot paklauſit miruſcha Mahdija wadoneem un ka tureenas laudis, zaur ilgu karoſchanu pawiſam tikuſchi nabagi, tagad uſ ſcho kara zehleju, Madiju, un uſ wina peekritejeem loti ſaihguſchi. Egipteeſchu Senaras gubernators eſot labu panahkumu eeguwis, proti nemeerneekus ſakahwis un teem atnehmis tſchetrus lwaikonus, ko tee ſawâ laikâ bija Angleem atnehmuſchi.

No Kongo walſts (Afrikâ) kahda Franzuſchu awiſe ſino, ka 14 negru kehnini un 8 waldneeki eſot greeſuſchees pee Portugales kehnina, ka winu walſtinas un ſemes netiktu peeweenoti tai Kongo dakai, kas atſihta par ſtarptautigu. Wini negribot nekahdu zitu pahrwaldneeku, kà tikai Portugales kehninu, wini ſchehlojotees par kolonijas waldibu, ka ta winu ſemes gribot peeſawinat ſawam apgabalam: wini eſot ſew eegahdajuſchees kahdas 200,000 plintes, ar ko wini warot deeſgan pretotees. Tik tahlu mineta Franzuſchu awiſe. Pee ſchihs paſchas reiſas japeemin, ka Wahzijas waldiba maſ ko eewehroja Portugales wehleſchanos, ſihmejotees uſ Kongo ſemehm, ka wina ar zitahm leelwalſtim ſarunajahs un apſpreeda, ſew eetaiſit kolonijas jeb nometſchanahs weetas Kongo ſemê.

Serbija, 20. ſeptembrî ſkuptſchinu atklaht, trona runâ tika ſazits: Berlines lihgums dabuiis gruhtu zirteenu; ſaſwars uſ Balkanu pusſalas ſatrizinats un Serbijas politiſkahs paſtahwibas droſchums apdraudets. Schini nopeetnâ brihdî kehninſch uſſkata par ſawu peenahkumu, tautas weetneekus ſapulzet, lai wineem un tautai paſludinatu, ka mums wajaga buht uſmanigeem. Kà lihdſ ſchim, Serbija ari ſchodeen wehlahs meeru preekſch ſawa kulturas darba turpinajuma, bet tamdehl wina ari wehlahs apdroſchinat nahkamibai ſawas apdraudetàs dſihwes intreſes. Kehninſch un waldiba pnhlejahs uſturet agrakâs buhſchanas, jeb pa eeſpehjai gahdat, ka Balkanu pusſalâ tiktu ſaſwars panahkts preekſch winas daſchadu tautu intereſu apſargaſchanas. Waldiba darihs preekſchlikumus par lihdſeklu eeguhſchanu preekſch pirmajahm wajadſibahm. Kehninſch paiaujahs uſ Serbu tautas patriotiſmu un ir pahrleezinats no tautas weetneeku laipnas peepalihdſibas. Trona runa beidſahs tahdeem wahrdeem: Ar ſaweenoteem ſpehkeem un Deewa paligu iſdoſees, Serbu intereſes preekſch tagadnes un nahkamibas apſargat.

Eekſchſemes ſinas.

Widſemes muiſchneeziba un Rigas magiſtrats, kà „Heimathe“ ſtahſta, eſot nodomajuſchi ſuhtit uſ Peterburgu deputaziju walodas jautajuma leetâ.

Zaur waldoſchà ſenata ukaſu no 22. auguſta 1885. par nodeeneteem gadeem pa-augſtinati: Par kolegiju-aſeſoru — agrakais Rigas polizijas-kommandas preekſchneeks A. Dycks; par titularrahtu — Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſraugs kolegiju-ſekretars Wilhelms Dſuiſs; par kolegiju-ſekretareem — Rigas nodoklu waldes kaſeera paligs Bergs, Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga paliga weetneeks Joſefs Milewſkis, Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga paligs un Rigas Polizijas pahrwahldes ekſekutora weetas iſpilditajs von Amende, Rigas magiſtrata

ſkis, Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga paligs un Rigas Polizijas pahrwahldes ekſekutora weetas iſpilditajs von Amende, Rigas magiſtrata

kanzlejas eerehdni Schmidts un Woldemars Dycks; par gubernas-ſekretareem — Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga paligs barons Aleksandris von Grothuſs, Rigas polizijas pahrwaldes kanzlejas eerehdnis Sigismunds Chondſinſkis, un Rigas pilſehtas polizijas Maſkawas Ahrrigas pahrwaldes rakſtuwedejs Schwartzs. Par kollegiju-regiſtratoreem — Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga paligs Arthurs Knauts, pee Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga amata iſpildiſchanas peelaiſtee Rigas pilſehtas polizijas kanzlejas eerehdni Friedrichs Richters un Emils Friedenbergs, pee Rigas pilſehtas polizijas kwartala-uſrauga paliga amata iſpildiſchanas peelaiſtais Rigas polizijas pahrwaldes kanzlejas eerehdnis Kahrlis Roſenfeldts Rigas rahtes kriminal-deputazijas archiwars Peters Gotthards Hermanns, un Rigas rahtes ekſekutors un archiwars Aleksandrs Gido Jankowſkis.

---

dſehruſchi, kahds launs, ſkaudigs zilweks mani apbubris. Nelaime jaw ſahkahs iſgahjuſchâ gadâ ap Mikeleem. Schinî laikâ tas klibais ſkrodels, ko Tu tàpat kà wiſi muhſeji labi paſihſti, atnahza meſchſarga mahjâ, kur winam kahdas nedelas bij jaſtrahda. Winſch mehdſa ſchnaukt iſ doſes, kas no behrſu tahſcheem bija taiſita un leelijahs, ka 4 kreetni ſtrehlneeki gaiſâ ſweeſto doſi ne-eſot trahpijuſchi un ka winſch ar teem eſot derejis un 40 kapeikas winnejis, jo ſchi doſe eſot tahda ſawada, ka paſcha wisdroſchaka ſtrehlneeka azis apmiglojot. Truhte ſazija paſmeedamahs, ja ſkrodels ar mani dereſchot, tad tiklab ta brihniſchkiga doſe kà pats tas tabaks kà putekli iſ gaiſa kritiſchot ſemê.

Skrodels pee dereſchanas tuhlit bija gataws. Ne brihtinu neſchaubidamees, ka manim labi neiſdoſchotees, panehmu plinti un diwreiſ ſchahwu, bet doſi netrahpiju.

Manim ſchî leeta gauſchi reeba, ihpaſchi tapehz, ka Truhte manu kaunu bija redſejuſi un ka ſkrodelits pret wiſeem leelijahs, ka wirsroku par manim dabujis. Bet kad Truhte pret mani iſturejahs ar eeraſto mihleſtibu un laipnibu un mani neweenu paſchu reiſ neſoboja, ka doſi nebiju trahpijis, tad wiſu ſcho notikumu jaw pehz kahdahm deenahm biju aiſmirſis.

Bet ſawam liktenam neweens newar iſbehgt. Tik ko no ſcha laika uſ jakti ejot dabuju ſchaut, tad netrahpiju. Ne kreetna plintes iſtihriſchana un maſgaſchana, ne kreetna mehrkeſchana kaut ko palihdſeja.

Kad ſeme toreiſ wehl bija ſaſaluſi, tad needraina eſara malâ wairak weetâs raku pehz tſchuhſkahm, kas guleja zeetâ ſeemas-meegâ, kamehr beidſot manim iſdewahs weenu iſrakt.

Ar mokahm tſchuhſku ſtobrâ eedſinis, ka lai plinte paliktu giftiga, ſchahwu, tà ka tſchuhſka gabalu gabalôs ſaſchkihduſi ſkrehja gaiſâ.

Bet wiſs bija par welti. Netrahpitajs biju un netrahpitajs paliku, lai nu ſchahwu ar ſawu, lai nu ſchahwu ar ſweſchu plinti.

Pehz ſcheem peedſihwojumeem pametu wiſu ſawu zeribu un ſirdî ſtipri biju pahrleezinats, ka es apburts eſot.

Ar Truhti gandrihſ ikdeenas par ſcho leetu runaju. Meitina tahdu padomu dewa, ka manim ſirſnigi buhſchot Deewu luhgt, lai manim paligâ nahk. Es ſchim bruhtes padomam ſinams gan paklauſiju, bet tak Deewu it no ſirds-dibina ne peeluhdſu. Jo luhdſot manim arween tahdas domas eeſchahwahs prahtâ, waj daſchkahrt kahds derigaks lihdſeklis nerodotees, zaur ko es atkal warot palikt par kreetnu ſtrehlneeku.

Tik ko nowembrî pirmais ſneegs bija kritis, tad leelskungs meſchkungam ſazija, lai wiſu pehz kahrtas ſagatawojot uſ wilku-jakti. Es no jakts ſinams nedrihkſteju atrautees, ihpaſchi tadehl ka wezais meſchſargs guleja wahjſch. Wiſeem gehgereem un dſinejeem bija peeſazits, lai noliktâ laikâ ſapulzinajotees krodſinâ, netahlu no meſcha.

Turp ari es dewos lihdſ ar kahdeem ziteem meſchſargeem. Leelskungs un meſchkungs wehl nebija atnahkuſchi. Taní laikâ, kurâ mums uſ ſcheem abeem bij jagaida, ziti no meſchſargeem un dſinejeem eeſahka mani neſchehligi wilkt zaur ſobeem.

Weens manim preekſchâ ſkaitija wiſas tahs reiſas, kurâs es ne-eſot trahpijis un manim padomu dewa, lai es ſawu plinti labak atſtahjot krogâ un lai peebeedrojotees dſinejeem. Otrs ſazija, es ſkrotes warot taupit un ſawu plinti peelahdet ar ſpirahm. Tahdam ſchahwejam kà manim ar tahm peeteekot. Treſchais teiza, ta jaw eſot pilna taiſniba, ka tas, kas ilgu laiku arween pirmais bijis, ari ween reiſ eſot pehdigais.

Tahdu walodu klauſotees, karſtas duſmas mani pahrnehma un kad ſobu galeem newareja uſrahdit, ka wini melojuſchi, tad jaw biju gataws, blehſcheem muti aiſbahſt ar duhri.

Krodſineeks, ko wiſi laudis zeeni kà gudru wihru, mani wilka pee malas un manim tſchukſteja auſîs, mana nelaime zelotees no ta, ka es reti kahdu pudeli alus, bet nekad brandwihnu nedſerot. Jo trihs kreetni ſchnabi, weens pehz otra meſti, iſdarot, ka zilweks wiſu bailibu atmetot un atkal droſchu prahtu nemotees, ka atkal uſ ſewi paſchu ſahkot palautees un ſawam ſpehkam un ſawai tiklibai uſtizetees.

Manim leelas bailibàs dehl gauſchi nèlabi bija ap ſirdi un es tadehl ſchim padoma paklauſiju un teeſcham tos trihs ſchnabus weenu pehz otra eegahſu rihklê.

Scho warona-darbu iſdarijis un wehrâ nehmis, ka mana bailiba pa dakai bija ſuduſi, ſawu rihkli wehl kreetni iſſkaloju ar 2 pudelehm alus.

Ne-ilgi pehz tam leelskungs un meſchkungs atbrauza un jakts eeſahkahs.

Leelskungs, kas preekſch ne-ilga laika no ahrſemehm bija pahrnahzis mahjâs un kam no manas apburſchanas ne ſinas, meſchkungam ſazija, lai manim eerahdot labu weetu. Jo es no wiſeem ſtrehlneekeem eſot tas labakais un neweens zits gehgeris mani nepanahkot, ne pee mehrkeſchanas, ne pee trahpiſchanas.

Meſchkungs atteiza, ka mana jakts-laime neſinama zehlona dehl kà leekotees eſot ſuduſi, bet ka winſch to pawehli iſpildiſchot.

Kà ſazits tà darits. Winſch manim weetu eerahdija pee leelkunga labahs rokas un pats ſaſtahjahs kreiſâ rokâ.

Bet kur nu palika ta zeretà buhſchiba, ko krodſineeks manim bija apſolijis? Manim likahs, it kà warawihkſne ſpeegelejotees preekſch manahm azim. Auſis dimdeja. Es gandrihſ uſ ſawahm kahjahm nejaudaju turetees.

Kad dſineju brehkſchana eeſahkahs, tad leels wilks taiſni leelkungam uſgahſahs wirſû. Leelskungs ſchahwa. Wilks zehlahs ſtahwu un wehl weenu lehzeenu prowejis, krita pee ſemes, bet tad atkal ſanehmahs un ar mokahm kuhlahs uſ preekſchu. Leelskungs plintes otro ſtobru iſſchahwa, bet plinte neſprahga. Kad gruhſchi eewainots ſwehrs ſtarp manis un ſtarp leelkungu gribeja zauri lauſtees, tad ilgak wairs nedrihkſteju kawetees. Es ſchahwu ar abeem ſtobreem, bet lai gan wilks wairak lihda ne kà ſkrehja un lai gan tik ween kahdus ſolus no manis bija attahlu, tad tomehr manim tàpat iſdewahs, it ka es uſ ſwehru iſ raga buhtu puhtis. Tuhlit pehz tam wilks paſuda aiſ ſtrehlneeku rindas kruhmôs. Es ſwehram pakal ſteidſos un to gribeju noſiſt ar plintes reſgalu. Bet jaw no rihta plahna ſneega-kahrta mihkſta laika dehl gandrihſ pawiſam bija kuſuſi. Tà tad pametu wilka pehdas kruhmôs un pehz ilgas weltas mekleſchanas atpakal greeſos pee ſtrehlneekeem.

(Turpmak wehl.)

Rekrutu schogad Widsemei no 11,057 jaunekleem jadod 3028. No scha skaitka kriht us

			eeraksititu:	nemamu:
Rigas	apr.	1. kantonu	830	228
		2. „	494	135
		3. „	355	97
		4. „	330	91
Walmeeras	„	1. „	330	93
		2. „	442	121
		3. „	331	91
Zehsu	„	1. „	419	115
		2. „	425	117
		3. „	254	69
		4. „	312	86
Walkas	„	1. „	299	82
		2. „	243	66
		3. „	287	79
		4. „	328	90

Tee ziti kriht us Widsemes Igaunu dalas aprinkeem.

Walmeeras aprinka karaklausibas kommisijâ rekrutu nemschana schogad sahksees:
2. kantonâ — Limbaschôs — 1. nowembrî.
3. „ — Walmeerâ — 7. „
1. „ — „ — 11. „

No Kehtschu pagasta (Ritaures draudsê). Fr. Kalnina kungs mums peesuhtijis schahdu atbildes rakstu Lausku Jahna kungam:

Mana atbilde Nr. 17 aiskahruse L. J. kga patmihlibu un tapehz tas, pats pilnigi atsihdamees, ka esot dabujis „kreetnu spehreenu", tomehr wehl mehgina manu pretrakstu kà nebuht apgahst, bet schis darbs winam isdewees loti neapskauschami. — Kà nu Juhs, L. J. kgs, islasijuschi manu atbildi, wehl warat tik jozigi jautat, kapehz es neisskaidrojot, kurâ weetâ Juhs esot satinuschees, jeb ari sawu isteikumu apgahsuschi. L. J. kgs, ar Jums ir notizis tà, kà paruna saka: Behrnam behrna prahts; putru pasrehbis, dsert prasa. Luhdsu pahrlasat wehl reis Nr. 17 manu pretrakstu un apzerat to drusku labaki, tad Juhs teescham ari atradiseet ta teikuma peerahdijumu sakteem pehz wahrdeem: „par peem ...." Waj tad Juhs teescham to newarat saprast? jeb, warbuht, Jums tahds eeradums, to, ko Juhs reis negribat saprast, ari newarat saprast? Gan jaw labi sinat, ka, ja negribejeet saprast, sapraschanu Jums tikpat ar lauju ne-eelees. Tapehz naw nekahds brihnums, ka leedsatees (protams, ari nesapraschanas pehz), ka ne-esot domajuschi apwainot wisas Latwijas

negribejeet saprast, sapraschanu Jums tikpat ar lauju ne-eelees. Tapehz naw nekahds brihnums, ka leedsatees (protams, ari nesapraschanas pehz), ka ne-esot domajuschi apwainot wisas Latwijas

skolas ar sawu teikumu: „Muhsu skolas atrodahs gan us semaka stahwokla nekà „zitur". Waj schis teikums naw skaidrs peerahdijums, melns us balta, kur Juhs apwainojat wisas Latwijas skolas. Gribedami to noleegt, Juhs pilnigi peerahdat, ka teescham paschi nesinat, ko rakstat. Kur tad „zitur" atrodahs ta semà stahwokla skolas? Kurâ semê, kurâ walstî, kurâ pasaules dalâ ir tas „zitur?" Kà tam „zitur" tas ihstais wahrds? Nedomaju wis, ka Juhs sem ta wahrda „zitur" warbuht buhseet domajuschi Australijas Negritosu, waj ari Uguns-Semes Pescheresu skolas, ja teem tikai tahdas ir. Kà jaw sawâ pirmâ pretrakstâ nedsi peemineju, nedsi ari aisstahweju K. pareistizigo skolu, tà ari tagad to nedarischu; jo kad pareistiz. skolotajs to atsihs par wajadsigu, gan tad winsch pats to darihs, tadehl ari Juhsu pahrmetums, ka pareistiz. skolu neturot par skolu, ir gluschi neweetâ. Is Juhsu pirmà raksta jadomà, ka K. pagastâ wairak skolotaju, kuri blakus sawam amatam ari wehl ispilda pahra skrihwera weetas, ko es ari sawâ pirmâ atbildê norahdiju kà nepateesu — un tomehr par scho usrahdijumu Juhs nekaunatees man wehl ussaukt: „Ai, ai, K. kgs, apdomajeet katru teikumu, ko usraksteet!" Neruhpejatees mihlais L. J. kgs par mani — mehschat wispirms paschi sawu durwju preekschu. Daschâ sinâ Juhs, L. J. k., esat gribejuschi pahrspeht slaweno domu lasitaju, par kuru pagahjuschâ gadâ laikraksti deesgan wehstija is Peterburgas, bet Juhs mihlais kaimin, preeksch tahs mahkslas esat par jaunu, Jums wehl wairak japamahzahs. Kà nu Juhs, bes jeb kahdeem pee manis isdariteem eksperimenteem, bes kureem Peterburgas domu lasitajs newareja pateikt otra domas, tik pahrdroschi, war sazit — nekaunigi, warat usdroschinatees sazit, ka es sawâs domâs, sawu paligu neturot skolotaju wehrts esam. Tas man ir ne sawu laiku naw nahzis prahtâ, nedsi ari tas redsams is mana pretraksta. Nesaprotu, kà Juhs sawas tik plahnas domas warat usdroschinatees man usspeest!

Wisa pagasta skolâs skolneeku skaitlis ir proporzionals maksataju dwehselehm un tapehz ar sawu skolu wehl nemas ne-esmu leelijees, ka saziju, ka us kahdeem 190 lutertizigeem maksatajeem ir 35 skolneeki. Neleedsu, ka zitâ kahdâ pagastâ us tikpat maksatajeem warbuht buhs kahdi skolneeki wairak un zitâ atkal masak, bet schee skaitli jaw naw pastahwigi. Tanis pagastu skolâs, kurâs 60—70 skolneeku, ari wairak maksataju, teiksim tà ap 380—400, kà par peem. Ritaures pag. skolâ. Saka: darbs slawê meistaru, bet Juhsu sekoschais un neweikli saliktais teikums gan ne, kur tam logika, kur sajehga, lai nu weens saka, kas gan, kam wesals prahts, tà spreedihs: „Ja nu Juhsu skolâ buhtu tà, kà daschâs pagastu skolâs ir, 60, pat lihds 70 skolneeku, tad deesin us zik augsta stahwokla tad Juhs neatstahstitu sawu skolu esam, tad jaw Juhs atlaistu sawu paligu un wehl peenemtu pahra skrihwera weetas, Juhsu skola atrastos tàpat us augsta stahwokla, jo winâ jaw buhtu leels skolneeku skaitlis. — Ak tu swehta newainiba!!!

Sihmejotees us ehrgelehm L. J. k. isnahk tee paschi wehschi, tikai is zita maisa. Nesaprotamu eemeslu dehl pirmâ sinojumâ walsts doto naudu winsch nepeemin, bet tikai zeenigas v. W. kundses, pee kuras direktas dahwanas winsch it laipni wehl ari peeskaita islosejuma eenahkumu. Laikam gan ari sawas nesapraschanas dehl, bet luhdsu — nesapraschana naw nekahds wairogs preeksch aissargaschanas.

Ja schai manâ tagadejâ atbildê, zeen. kungs, ko domajeetees personigu atraduschi, tad luhdsu nepeemirsteet: ar kahdu Juhs maksajeet, ar tahdu ari Jums atmaksaju. Peemehram: „Teescham brangs aisstahwetajs duhru wihreem K. k."— Bet neba jaw nu tas tuhlin duhru wihru aisstahwetajs, kas nepateesu sinojumu pahrlabo un atstahsta to tà, kà tas weetigas pagast-teesas ismekleschanas protokolî no 5. marta sch. g. apaksch Nr. 62 usnemts. Domaju, ka protokolî gan usnehma pateesi, kà ta leeta notikusi, bet newis kà to L. J. kgs sino.

„Domaju, ka ar scho rakstu peetiks, K. kgs, un tapehz es schai strihdus leetâ wairs no sawas puses neko nerakstischu, jo K. kgs tikpat „man" newarehs nekahdas isskaidroschanas dot." L. J. kungs, Juhs man isleekatees tahds duhschigs wihrs, bet — kapehz plinti metat kruhmôs!?! Newajaga pahrsteigtees. Waj schis teikums Jums ari naw isspruzis tikai nesapraschanas dehl? Lihds schim arweenu bija parasts, ka laikrakstu redakzijas paschas slehdsa strihdu starp diweem polemikeem, bet tagad L. J. kgs pats sinotajs un ari pats strihda slehdsejs, winam tik jasaka: wairak nerakstischu, jo „man" newarehs nekahdas isskaidroschanas dot, un — beigta balle!

Pretneeks paleek kà us sehkla ismests. Ta buhtu gan taisniba, par weenu sarakstit nepateesibu un tad pehdigi wehl tik smalki un ar tahdu paschapsinibu atteiktees no jeb kahdas atbildes sanemschanas?—Kas wainigs tas bailigs.

buhtu gan taisniba, par weenu sarakstit nepateesibu un tad pehdigi wehl tik smalki un ar tahdu paschapsinibu atteiktees no jeb kahdas atbildes sanemschanas?—Kas wainigs tas bailigs.

Strihdinsch nekad naw par launu, bet par swehtibu, tadehl — labosimees us preekschu abi: Juhs weenmehr pateesibu logiski sinodami un es atkal wehl warenakas runas turedams, no kuru pilnigas pasinoschanas zeen. laikrakstu lasitajeem, Juhs zaur scho pilnigi atswabinu, jo newajaga zilwekam to uskraut, ko winsch newar nest.

Ar zeenischanu
Skol. Fr. Kalninsch.

Mengeles stiklu fabrikâ (Madlinas draudsê), kà „Balsei" raksta, ik deenas redsami melni swirbuli, kuri, kà rahdotees, zaur to zehluschees, ka sawas ligsdas taisa stiklu-schkuhna paschobelês, kur duhmi winus pastahwigi apkwehpina.

Kursemes landtagam, kà „Rig. Ztgai" sino, nahkschotees spreest: 1) par laukpolizijas pahrwehrschanu walstspolizijâ, us wispahrigu walsts likumu pamata, kà waldiba to wehlejotees; 2) par projekta isstrahdaschanu preeksch bahrinu teesahm un muischneezibas aisbildnu amateem Kursemê, kà justiz-ministers to prasijis, un 3) par Griwas semstes-skolu; preeksch winas ustureschanas lihds schim tik 900 rbl. tizis peemaksats, bet tagad buhschot lihds 3000 rublu wajadsigi, jo skolas apstakli palikuschi loti slikti zaur to, ka Terbatas mahzibas apgabala kurators skolai atlaujot tikai priwat-skolu teesibas un tadehl daudsi wezaki, ihpaschi Dinaburgas-Witebskas dselsszela eerehdni, sawus behrnus is skolas isnehmuschi.

Jelgawa. Tureenas Wahzu awise („Mit. Ztg.") raksta par deenastneekeem tà: Ustizami un paklausigi deenastneeki arween wairak sahk issust, turpreti par nepaklausigeem un rupjeem gahjejeem katru deenu dabuhn no kungeem dsirdet schehlojamees un suhdsamees; bet nedsirdets buhs tahds atgadijums: kahda deenasta meita, kas sawas neusmanibas dehl dabujuse pelnito rahjeenu, ussaka tadehl sawu deenastu un grib to tuhdal us weetas atstaht, bet tas winai neteek pehz likumeem atlauts un winai wehl pee sawam deenasta kungeem sinamais laiks japaleek. Lai nu teem waretu atreebtees un atspihtet, wina tos netikai katru stundu kaitina, bet wehl ar sahlsskahbi aplaista drehbes, weschu un gultas drahnas, kas, ka sinams, no skahbes teek sa-ehstas un tà tad samaitatas. To daridama, wina sawu noluhku sasneedsa, proti wina tika no deenasta atlaista, bet ari nodota teesai par sawu noseedsigo darbu, kas deenasta kungeem tahdu skahdi padarijis.

No Dobeles. Zeen. lasitaji sinahs Lambartu tirgu, kuru notur ikgadus, ja Schihdu swehtki tanî deenâ ne-eekriht, 17. septembrî pee Leel-Behrses, kahdas trihs werstes no Dobeles. Kad jauks laiks, tad jaw deenu preeksch tam daudsi laudis steidsahs ar wisadahm prezehm, it ihpaschi ar lopeem, us Lambarteem, jo Lambarti ir leelakais tirgus Kursemê, un warbuht ari Widsemê tik leels tirgus ne-atradisees. Ari schogad, kà arweenu, laba dala Schihdu un Tschiganu no malu malahm bija saraduschees, us labahm rebehm gluhnedami: semkopjus, Latweeschus, laikam leetus bija aiskawejis eerastâ daudsumâ salasitees. Zetamâ un paschâ tirgus deenâ leetus reisu reisehm semi stipri saslazinaja, tà ka tirgus weeta sem lauschu kahjahm pahrwehrtahs par mahlu skrihni, kas tirdsneekeem winu darischanâs bija par leelako apgruhtinajumu. Tur mi'zijahs wisi kà maises abrâ: te Tschigans wezam, iskaltuscham sirgam ar kantschuku mehgina eetaisit jaunas kahjas, tà ka nabaga lopinsch ais sahpehm nesin kà danzot, te atkal diwi pastalu-schihdi, semneezinu nograhbuschi, rauj to katrs us sawu pusi. Tirgus paleek arween troksnigaks: laudis steidsahs sawas wajadsibas eepirkt, leetus nahk, Schihdi warbuht pihpja wahka dehl kaulejahs un blauj kà pa garo nakti sinagogâ, ubadsini dubkôs nometuschees luhds dahwanas, pahtarus skaitidami. Us reis paleek wiss klusaks, — pastalu-schihdi wairs nekersta wihrekus, jo tee wisi weenâ tschupâ sadruhsmejuschees „Wella krogeris dikti sasists," kleedsi weeni; „Wella krogeris nosists," runa ziti. Un pateesi, peedsehruschees puischi Wella krogeri stipri sadausijuschi, tà ka us is weseloschanos gruhti zeret. — Weetigàs eestahdes daritu labi, ja tà nosauktos waktneekus apgahdatu skaneem swilpjeem, kur weens otru drihsaki waretu sasaukt; pats esmu redsejis un dsirdejis, kà daschu reisi wajadsigâ brihdî sargs sauz saukdams pehz otra, lihds balss aissmok, un tomehr welti, bet nekahrtiba pee tam eet arweenu leelumâ. Sargi 'us wisadu wihsi buhtu nostahdami beeschaki, ihpaschi swarigakâs tirgus weetâs, kà pee dsehreenu pahrdotawahm un zitâs wisbeesakâs lauschu druhsmâs, un ja tad wehl kahdi atliktos pahri, tikai tad waretu, kà to zitôs tirgôs esmu redsejis, isstahdit sargus pa tihrumeem, ar to usdewumu, kert Schihdus rokâ, kuri bes zela par kahdu weetigàs muischas lauka snuki mehgina pahrsteept. — Pawisam slikts laiks bija Lambartu tirgam, bet wehl sliktaki darbi. (B. W.)

Is Piltenes. 4. septembrî dibinaja schê P. Weidemana un K. Vogela kungi pirmo 215 sehjumu leelu Latwisku biblioteku. Lasischanas maksa lehta. War dabut lasit pa eksemplaru, gada- un pusgada maksu. Wehlu usplaukstoschu nahkamibu jaunai bibliotekai!

Putninu Krists.

maksa lehta. War dabut lasit pa eksemplaru, gada- un pusgada maksu. Wehlu usplaukstoschu nahkamibu jaunai bibliotekai!

Putninu Krists.

Suwalkôs useeta jauna Julija Pastrana: 30 gadus weza Schihdeete ar leelu bahrdu, kas 4 gadus atpakal tik stipri sahkuse augt, ka tagad pilnigi isskatahs kà senakâ Julija Pastrana. Ahrsemju agenti winas wihram maksajuschi sinamu summu naudas un par to dabujuschi atlauju, winu wadat pa leelakahm pilsehtahm un par naudu rahdit publikai.

Tomska. Justizes ministers dewis pawehli, ka jaunàs teesas eewedamas Tomskas gubernâ no 1. oktobra sahkot. Teesu eerehdnu algas no schi pascha laika sahkot tiks pa-augstinatas.

Is Rigas.

Wezakà [polizijmeistara deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. Dabujis sinat, ka Peterburgas Ahrrigas 2. kwartalî, leelâ Aleksandra eelâ Nr. 69, restorazijâ naktim noteek neatwehleta dsehreenu pahrdoschana un ka tur usturahs palaidnigas seeweetes, es pawehleju, naktî no 19. us 20. septembri tur isrihkot peepeschu apskatischanu, pee kam israhdijahs, ka restorazija atrodahs apakschejâ etaschâ un peeder Rigas maspilsonim Julijam Rednas'am, un kaut gan preekschejahs durwis bija aisslehgtas, tad tomehr otrâs diwi istabâs, kas atrodahs sehtas pusê un ar restoraziju zaur masu koridoru ir saweenots, ap galdeem sehdeja wihreeschi un seeweetes, kuru preekschâ atradahs daschadi dsehreeni, kuri us weesu prasischanu par maksu bija atnesti is restorazijas. Bes tam wehl kahds no wihreescheem spehleja klaweeres, kamehr daschi ziti wihreeschi un seeweetes danzoja. Par wisu to sastahdits protokols, kas nodots pehz peederibas, lai wainigee taptu saukti pee atbildibas. Schis atgadijums, kà ari tam lihdsigas nekahrtibas, kuras naktî no 14. us 15. septembri taî paschâ kwartalî, Meera eela Nr. 16, un 18. septembrî us Wezàs un Aleksandra eelu stuhra Nr. 2 peenahza, peerahda, zik pawirschi top isdarita apstaigaschana naktîs, un zik mas minetà kwartala polizijas eerehdni ruhpejahs par nekahrtibu nowehrschanu restorazijâs un alus pahrdotawâs, kadehl es kwartala usrauga weetneekam von Grothuss'am issaku rahjeenu par mineto eestahschu sliktu usraudsibu Peterburgas Ahrrigas 2. kwartalî.

Beeschi ween minetais Aleksandris Gorelows, kuru Jaunjelgawâ apzeetinaja un pehz tam atsuhtija us Rigu, aissuhtits 22. septembrî ar etapi atkal us Schauleem, Kownas gubernâ, kur tam jaw agrak nolemta pastahwiga dsihwes-weeta.

Usbruzeens. Maskawas Arrigas 1. kwartalî, Elisabetes eelâ Nr. 69 dsihwojoschais Kelmenes Schihds Hirscha Rabinowitschs pasinoja 21. septembrî, ka tam 20. s. m. pulksten ½11 naktî, Jelgawas Ahrrigas 1. kwartalî, Grahwju eelâ, usbrukuschi diwi wihri, gribedami to aplaupit, no kureem weens to sagrahbis ais kruhtim un otrs eebahsis roku wina asotê, bet pamanidami, ka us Rabinowitscha kleegschanu beedri tam steidsahs paligâ, norahwuschi zepuri no galwas un aismukuschi. Pehz ruhpigas mekleschanas israhdijahs, ka Rabinowitscha usbruzeji ir pee Annas muischas peerakstitais K. K. un referwes jefreiters J. Sch., kuri pee apzeetinaschanas atsinahs, ka mineto noseegumu pastrahdajuschi. Nolaupito zepuri atrada. Ismekleschana ir ussahkta.

Ugunsgrehki. 22. septembrî, pulksten 11 wakarâ, aisdegahs Peterburgas Ahrrigas 1. kwartala waldes usraudsibâ stahwoscha, us Masàs Wehjasaku salas, brugu-teesas apgabalâ atrodoscha E. Wieprechta un beedr. firmas fabrika preeksch spitschku kozinu isgatawoschanas, pee kam uguns is maschinu-mahjas pahrgahja us wisahm fabrikas ehkahm; fabrika, tàpat kà wisas zitas ehkas, nodega. Fabrika bija apdroschinata „Komerz" beedribâ par 12,600 rubleem, un maschinas par 16,800 rubl. Ugunsgrehka zehlons naw sinams. — Maskawas Ahrrigas 5. kwartalî, masâ Kalnu eelâ Nr. 9, Rigas strahdneeka Androna Tarasowa namâ, naktî no 22. us 23. septembri, zaur nesinamu eemeslu, iszehlahs uguns, kas pahrgahja us kaiminu ehkahm, un proti: us Akulinas Semenowas Mikulinas namu Masâ Kalnu eelâ Nr. 11, us Rigas strahdneeka Artemja Jwanowa Mitrakowa namu Masâ Kalnu eelâ Nr. 13 un us Rigas maspilsones Pelagejas Wasiljewas Maschurinas ehku tai paschâ eelâ Nr. 7a, pee kam nodega: Antona Tarasowa koka dsihwojama ehka un 2 schkuhni, Artemja Mitrakowa 3 schkuhni, sirgu stallis un aisdegahs wina koka dsihwojama mahja, kà ari Pelagejas Maschurinas dsihwojama mahja, 3 ehkas ir apdroschinatas: Tarasowa — „Salamandra" ugunsapdroschinaschanas beedribâ par 3745 rubleem Mikulinas — Kreewu ugunsapdroschinaschanas beedribâ par 3600 rubleem; Mitrakowa — Ahrrigas ugunsapdroschinaschanas beedribâ par 6500 rubl. Skahde, kas zaur uguni notikuse, wehl naw sinama. Pehz Rigas strahdneezes Afimjas Jwanowas Gawrilowas isteikuma, pee ugunsgrehka sadedsis winas 1½ gada wezais dehlens Lasars Nasarows, kuru ta, leelàs uguns dehl, is sawa dsihwokla Antona Tarasowa namâ, Masâ Kalnu eelâ Nr. 9, newarejuse isglahbt. Sade-

grehka sadedsis winas 1½ gada wezais dehlens Lasars Nasarows, kuru ta, leelàs uguns dehl, is sawa dsihwokla Antona Tarasowa namâ, Masâ Kalnu eelâ Nr. 9, newarejuse isglahbt. Sade-

guschâ sehna Lasara Nasarowa atleekas atrada sem pelneem un nodewa glahbschanas stanzijâ. — 22. septembrî, pulksten 11 naktî, zaur schim brihscham wehl nesinamu eemeslu, Maskawas Ahrrigas 5. kwartalî, Kostromas eelâ Nr. 10, Rigas apkalpotaja Michaila Gudoipsa namâ aisdegahs masa koka schahwetawa, kuru eedsihwotaji tuhlin apdsehsa. Gudoipsa nams naw nemas apdroschinats, saudejums istaisa tikai kahdus rublus.

Slihkonis. 22. septembrî, pulksten 9 wakarâ, pasihstamais schuhpa un wasankis, pee Rigas birgeru oklada peerakstitais Ambrosijs Bogutke, eereibis us Daugawu pehz uhdens eedams, ee'rita uhdenî un noslihka. Lihki iswilka otrâ deenâ un nodewa Maskawas Ahrrigas glahbschanas stanzijâ dehl medizinskas apluhkoschanas.

Polizejas sodi. Peterburgas Ahrrigas 1. kwartala usraugs pasinoja, ka 18. septembrî fuhrmanis Nr. 345, Jahnis Nietze, brauzis eereibis. Nietzi tadehl sodija ar diwi rubleem. — Gorodowojs Nr. 297 pamanija 22. septembra wakarâ fuhrmani Nr. 720, Peteri Jegeri, eereibuschu un noweda to polizijas pahrwaldê dehl peenahzigas nolemschanas. Fuhrmanis tadehl ar 2 rubleem sodits. (R. P. P. A.)

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 29. septembrî 1885.

Jehkaba basnizâ:	Spred. pulkst.	10	wahz.w.-mahz. Holst.
	„ „	12	igaun. mahz. Zinck.
Domes basnizâ:	„ „	10	w.-mahz. Gaehtgens.
Jahnu basnizâ:	„ „	3	mahz. Hellmann.
	„ „	9	mahz. Bernewitz.
	„ „	2	mahz. Walter.
Gertrudes basnizâ:	„ „	6	Behrn. deewkalp. R. Walter.
	„ „	10	wahz. mahz. Schilling.
Jesus basnizâ:	„ „	½2	latw. mahz. Schilling.
	„ „	9	latw. mahz. Bergmann.
	„ „	2	wahz. mahz. Muttel.
Mahrtinu basnizâ:	„ „	10	latw. mahz. Kaehlbrandt.
Trihsween. basnizâ:	„ „	10	latw. mahz. Fromm.
Reformatu basnizâ	„ „	10	mahz. Iken.

Petera basniza ir slehgta.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 25. septembrî 1885.

Papihri.	maks.	prasija.
Pusimperials	8,36	8,38
5% bankbiletu 1. islaidums	99¹	99³
5% „ 5. „	98³	98³
5% inskr. 5. aisnehmums	99	—
Austruma aisnehmums no 1879. gada	96³	96⁵
1 5% Kreewu prehm. aisnehmums	219¹	220
2 „ „ „	207¹	208
Rib-Bolog. dselsszela obl. 2. aisnehmums	131¹	—
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	147	—
Doef. pilf. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	—
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	146³	—
Charkowas semsk. 6% kihlu-sihmes	98³	99¹
Rigas kom. bankas akz.	285	—
Rigas-Dinaburgas dselsszela akzijas	154	—
Maskawas-Brest. dselssz. akz.		
Rib.-Bolog. dselszela akzijas	—	—
Baltijas dselsszela akzijas	77	77¹
Dinaburgas-Witebskas dselsszela akzijas	116³	117¹
Warschawas-Teresp. dselsszela akzijas	168	—
Orlas-Witebskas dselsszela akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dselsszela akzijas	—	—
Widsemes kihlu-grahmatas	—	—
Kursemes „	—	—

Jaunakas sinas.

Keisara Majestetes twaikonis „Derschawa", kà „Ztga f. St. u. L." dsirdejuse, pahrbraukdama no Danijas, peestahschotees Rigas ostâ.

Keisareenes Majestetei Amalienborgâ (Danijâ) schinis deenâs kahds Danu amatneeks, Kristjans Knudsens, pasneedsis skaistu dahwanu preeksch leelknasehm Ksenijas un Olgas. Schi dahwana esot glibta plihtite ar wisu, kas turklaht peeder, kà wahrischanas traukeem, tehjas un kafijas maschinahm, pudina formu, pannahm u. z. Plihte un krahsns balti emaletas, preeksch spirta lampas eetaisitas un dahrgi apseltitas; wisi trauki is kapara un misina. — Majestete dahwanu laipni peenehmuse un skaisto darbu usslawejuse.

Rigas rahte, kà „Heimathe" is pawisam drosch awota dsirdejuse, esot wisahm sem winas stahwoschahm eestahdehm un teesahm 21. septb. sch. g. islaiduse rakstu, usdodama ne par ko nepeenemt nedf no kahdahm eestahdehm un teesahm, nedf ari no offizielahm un priwatpersonahm rakstus, kas sastahditi Kreewu walodâ, isnemot tikai kahdus nebaudsus, ihpaschi swarigôs atgadijumôs; bet ari schôs gadijumôs esot katru reisi pee rahtes japeeprasa, waj peesuhtitais raksts jaeewehro waj nè. — „Rischsk. Westn.", scho „Heimathes" sinojumu atstahstidams, aisrahda, ka minetais Rigas rahtes raksts stahjahs pa wisam pretim Wisaugstaki 11. janwarî 1883. gadâ apstiprinatam walstspadomes nolehmumam, kur sazits, ka teesahm un zitahm eestahdehm Baltijas gubernâs turpmaki japeenem wisi luhgschanas un ziti raksti ne tikai Kreewu, bet ari weetigâs walodâs.

Riga. Swehtdeenu, 29. septembrî, Dr. Hahns, dsimis Ridsineeks, turehs misiones stundu pulksten 6 wakarâ.

Is Rigas. Kà is muhsu schihs deenas sludinajumeem redsams, tad muhsu pilsehtu apmeklejis it sawads zeeminsch, proti mahkslneeks J. Strauss kungs, kursch zetortdeen Latweeschu beedribas leelajâ sahlê israhdihs daschadu austruma un deenwidus Asijas tautu mahkslas jeb skunstes, ko tas eemantojis kahdus 20 gadus pa Indiju, Kihnu, Japani, Afganistani, Persiju un zitahm semehm apkahrt zelodams. Kà esam dsirdejuschi, Strauss kungs esot Latweetis is Kursemes un runajot it brangi sawu mahtes walodu. Winsch buhschot ari pee israhdischanas Latweeschu walodâ runat.

Par kahdu blehscha „stiki" „Rig. Ztga" pasneedf schahdas sinas: Wahrdu weltigi usrakstot, jaw dascham labam zehluschahs kibeles. Diwi draugi, Aleksejs un Feodors, omuligi sehdejuschi pee glahses alus, treekdami par schahdahm tahdahm leetahm. Pehdigi sahk runat par to, ko skolâ mahzijuschees, pee kam Aleksejs sahk leelitees, ka wareni protot rakstit, kamehr Feodors, kà dsirdejis, ne sawa wahrda nemahkot parakstit. Feodors sinams tam pretojahs un tuhlin us weetas grib peerahdit, ka leeta pawisam atrada. Aleksejs is keschas iswelk gabalu papira un kelneram leek atnest tinti un spalwu un usaizina Feodoru, lai sawu wahrdu usraksta us skaidrà papira. Feodors to ari dara, Aleksejs wehl leek atnest alu un schuhposchana pilnâ mehrâ, pee kam aprakstitais papiris nemanot nosuhd. Otrâ deenâ leeta sinams aismirsta; bet kahdas nedelas wehlak Feodoru sauz teesas preekschâ, kur tam usrahda 4000 rbl. leelu parada sihmi ar wina parakstu un to usaizina samaksat. War domatees, kà nabadsinsch isbijahs, us parada sihmes eeraudsidams sawu parakstu. Notikums gruhti peerahdams un tad gribot negribot buhs jamaksà. Daschi leezeneeki gan usdabuti un war buht, ka Feodoram wehl isdodahs, saweem draugam Aleksejam noraut leeko gihmi.

Bauskas jaunais pilskungs, barons Strombergs, kà „Heimathei" sino, tuhlit pehz amata usnemschanas, islaidis sawa aprinka pagastu waldehm zirkularu, pawehstidams, ka turpmaki wisôs uhdenôs, isnemot tikai tekoschus, atkal atkauts linus mehrzet. Preeksch linu audsetajeem schi atkauja no leela swara. — Kà esot dsirdams, no jauna gada ari tà sauzamais jakts-ministrials tikschot atlaists.

Terbata. 15. septembrî tur nomiris landrahts von Lipharts, 81 gadu wezs. „Eesti Postimees" pehz „B. W." tulkojuma, saka, ka schis wihrs bijis wisplaschakàs semes ihpaschneeks wisâ Widsemê, jo winam bes loti koschàs Rahtes muischas, Terbatas tuwumâ, peederejuschas wehl daudf zitas muischas. Winsch bijis loti bagats, bet nekahdâ sinâ skops. Ihpaschi pret semneekeem nelaikis laikam bijis wislabakais muischneeks. Winsch palihdsejis eepirkt mahjas par dsimtu, sawôs pagastôs loti ruhpigi gahdajis par skolahm un weenmehr nehmis dalibu pee Igaunu tautas dsihwes; neweens, kas pee wina gahjis luhgt padoma waj palihdsibas, ne-aisgahjis ne-apmeerinats. (Igaunu laikraksti sawâ laikâ beeschi sinoja par nelaika eewehrojamahm labdaribahm preeksch Igauneem. Ref.)

Walstsbankâ, Peterburgâ, no pagahjuscha mehnescha sahkot, smalka rewisija teek isdarita; pusdarba jaw padarits un lihdf schim wiss peenahkoschâ kahrtibâ atrasts. Walstsbankâ schim brihscham usglabajotees kahdi 4 miljoni sudraba rublu un lihdf 5 miljoni selta pusimperialu. Rewidejoscheem eerehdneem deesgan ko skaitit!

Awise „Sibir" sino, ka Sibirijâ kahds pareistizigs garidsneeks Joakimanskis (Troizkas sahdschâ, Minusinskas aprinki) jaw kahdus 16 gadus atpakal esot isdomajis lopu poteschanu pret lopu sehrgu. Winsch to isdarijis tahdâ wihsê, ka is sasirguschas gows auss weenu waj diwi stundas pirms gows nahwes isteezinajis asinis, kurâs eemehrzejis deega pawedeenus. Schos eemehrzetos pawedeenus winsch tad ar adatu iswilzis diwi reises zaur weselu lopu ausim. Tahda eepoteschana lopeem ne-esot skahdejuse, un wisi potetee lopi wehlak nesasirguschi, kaut gan wisapkahrt wineem lopu sehrga plosijusehs.

Telegrafa sinas.

Peteburgâ, 26. sept. „Wald. Wehstnesis" issludina Wisaugstaku ukasu no 14. septembra Waldoscham Senatam, pehz kura Keisara Majestete atsinis par derigu, dot zeetus nolikumus par darischanu weschanu un sarakstischanos Kreewu walodâ preeksch Widsemes, Kursemes un Igaunijas eestahdehm un amata-wihreem, turklaht ari apstiprinajis mineto nolikumu projektu, kas us eekschleetu ministerijas pahrwaldneeka preekschâ stahdijumu no ministeru komitejas isstrahdats un saskan ar Keisara Pascha norahdijumeem. — Senatam top pawehlets, scho nolikumu minetâs gubernâs eewest, preeksch pahrgrosischanas un papildischanas 1850., 1852. un 1867. gadôs isdoto likumu nosazijumu un preeksch atzelschanas 4. nowembrî 1869. gadâ islaistà preekschraksta un peenahzigo paragrafu weetigôs semneeku likumôs. — Lihdf ar to „Wald. Wehstnesis" issludina pascha mineto nolikumu, kursch nosaka, ka gubernatoreem un wisahm waldibas eestahdehm un autoritetehm Baltijas gubernâs — isnemot tikai daschas, weetigôs likumôs nosazitas eestahdes un autoritetes — darischanas un sarakstî jawed weenigi Kreewu walodâ, un ka schim nosazijumam padoti ari tee gadijumi, kad minetâs eestahdes peesehd amata-wihri, kas skaitahs pee weetigo zelschanas-eerehdnu kategorijas. — Tahlaki, sem minetà nosazijuma kriht ari semneeku leetu kommisijas, tapat ari us sewischku weetigo likumu nosazijumu pamata dibinatàs waldibas eestahdes, kuru personals sastahdits pa dalai is zelschanas eerehdneem. — Weetigàs eestahdes un autoritetes, kas peeder pee augschâ mineta isnehmuma, wed darischanas un eekschejo sarakstischanos Wahzu waj Latweeschu (Igaunu) walodâ: bet sawas sarakstischanahs ar augstakahm waj ahrpus Baltijas gubernahm esoschahm eestahdehm un autoritetehm, tapat ari ar augschâ minetahm Baltijas waldibas eestahdehm un autoritetehm, jawed Kreewu walodâ un ari japeenem no tahm schinî walodâ sarakstiti raksti. — Wisu Baltijas eestahschu sehdeschanâs spreeschanahm janoteek tanî walodâ, kas noteikta preeksch winu darischanas weschanas.

Filipopolê, 25. septembrî. Sche iskahrti klaji issludinajumi, ka sultans atwehlejis Rumelijas-Bulgarijas personal-uniju (t. i. schihs diwi walstis dabun schkirtu waldibu sem kopiga waldneeka).

Lihdf 20. septembrim atnahkuschi 1783 kugi; aisgahjuschi 1750 kugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sina.

Ar 40. nummuru sahksees beidsamais gada zetorksnis un par scho laiku maksà „Mahjas Weesis" **ar** Peelikumu **50** kap. un **bes** Peelikuma **30** kap. Ar peesuhtischanu par pasti nahk **35** kap. pastes naudas klaht.

Ernst Plates,
„Mahjas Weesa" atbildoschais redaktors un ihpaschneeks.

Peelikuma **30** kap. Ar peesuhtischanu par pasti nahk **35** kap. pastes naudas klaht.

Ernst Plates,
„Mahjas Weesa" atbildoschais redaktors un ihpaschneeks.

Sludinajumi.

Augstu laimi un basnigu arrah
Tihrumneeka Mikelam un wina dehlam
us wahrda deenu!

Weenmehr leeetnu isweizibu,
Darbôs sekmes, rosibu,
Dsihwê labu satizibu,
Ustizigu draudsibu!

Kahds Sarkandaugaweets.

Pilsehtas waldiba.

No Rigas pilsehtas waldes zaur scho top darits sinams, ka preeksch **pilsehtas domneeku wehleschanas 1886. g. wehletaju listes beigu terminsch nospreests us 15. oktobri.**

Us to atsauzotees **immobiliju ihpaschneeki** top usaizinati, lihdf schim terminam gahdat, ka winu ihpaschumi buhtu noralstiti us winu wahrda un ka parada palikuschee nodokli pilsehtas kassê tiktu eemaksati.

Literateem, kuri kà tahdi pirmo reisi wehleschanas teesibu grib isleetot, lihdf 15. oktobram 5 rubli literaturu nodokla preeksch nahkoscha gada jaeemaksà pilsehtas kassê un statistiskai kommisijai japeenes sawa literatu kà ari ta leeziba, ka wini wismasakais diwi gadus Rigâ dsihwojuschi. Tee literati, kuri us literatu nodokla pamata jaw senaki isleetojuschi wehleschanas teesibu, no tahdas leezibas atswabinati, bet wineem literatu nodokli ne ween preeksch tagadeja, bet ari wiseem pagahjuscheem starpas gadeem ja-aismaksà.

Nr. 2290. 2

Rigâ, pilsehtas waldê, 23. septembrî 1885.

Tas ihpaschneeks weena sche Mas-Auster mahjâs

peeklihduscha wepra,

top zaur scho usaizinats, diwu nedelu laikâ sawu ihpaschumu preti nemt, jo zitadi ar atrastu wepri pehz likumeem tiks darits.

Pinku pag. waldê, 16. septembrî 1885.
Pag. wezakais: F. Leithan.
Pag. skrihw: F. C. Jacobson.

Uhtrupe.

Wehja dsirnawas ar 4 gangeem un **12 puhrw. semes**, 14 werstes no Tukuma, Wikselu muischâ, us Jelgawas zela, tiks 31. oktobrî pee Tukuma wirspilsteesas **pahrdotas.** Klahtakas sinas turpat.

2 semneeku mahjas,

ne tahlu no Kurtes muischas dselszela stanzijas, **18 werstes no Rigas**, 15., 16. un 17. oktobrî tiks Rigâ pee Widsemes hofteesas **uhtrupê pahrdotas** kopâ waj pa weenai. (Slud. Widf. Gubern. aw. Nr. 109, f. 9.)

Tuwakas sinas dod
adwokats K. Mekler,
Eeksch-Rigâ, Leelâ Smilschu eelâ Nr. 39, Bitschkowa namâ. 2

Mahja

ar stalli un schkuhni ir **pahrdodama** us Katrinas dambja, leelâ Peena-eelâ (Milchstraße) Nr. 12.

Diakonisu nama

pahrwalde

dara sinamu, ka no 1. oktobra sch. g. sahkot, ik katris slimneeks, katru deenu par sawodu wainu, war nahkt pee scha nama dakteream padomu waj palihdsibu prasit (ambulants), par ko katru reis 40 kap. jamaksà. Tee daktera kungi tà mainisees:

Preeksch eekschkigahm wainahm — dakt. Wolferz k. — pirmdeenâ, treschd. un peektd. no pulkst. 2 lihdf 3 deenâ.
Preeksch ahrigahm wainahm — dakt. Berg k. — pirmdeenâ, otrdeenâ, zetortdeenâ un peektdeenâ no pulkst. 1 lihdf 2 deenâ.
Preeksch seeweeschu slimibahm — dakt. v. Stryk k. — pirmdeenâ un zetortdeenâ no plkst. 1 lihdf 2 deenâ.
Preeksch nerwu slimibahm — dakt. E. A. Schwarz k. — otrdeenâ un peektdeenâ no pulkst. 1 lihdf 2 deenâ.
Preeksch azu wainahm — dakt. Zwingmann k. — otrdeenâ, zetortdeenâ un sestdeenâ no pulkst. 2 lihdf 3 pehz pusd. 3

Inspektora weetneeks: J. Schilling.

Rigas birschas komitejas juhrskolâ

mahziba sahksees otrdeen, 1. oktobrî 1885. **Peeteikschanahs** teek katru deenu no pulkst. 1 lihdf 4 pretim nemtas.

Sehni no 12 lihdf 16 gadeem, kuri juhras braukschanai gribetu nodotees, teek sagatawoschanas klasê **bes maksas** usnemti.

Juhrneeki, kuri schinî skolâ isglihtojahs, teek ari twaika-maschinu un katlu apdeeneschanâ un kirurgu (feldscheru) amatâ mahziti.

W. A. Bruhns,
juhrskolotajs.

Ihstais Tautas Kalendars

1886. g.
no
Puhzischu Gederta.
Maksà **20** kap.

Saturs: 1) Pilnigs Kalendariums ar wisahm wajadsigahm sinahm un skaitleem. 2) Eeteribas pahrspehschana (stahsts). 3) Zilweku upuri. 4) Jaungada kupleja (ar bildi). 5) Wezais un jaunais gads (ar bildi). 6) Daschadi joku stahstini. Pulkstenis (ar bildi.) 7) Brenzis un Schwingulis. 8) Sawstarpiga palihdseschanahs. 9) Skolotaja iswehleschana. (Gabals is kahdas nenodrukatas joku lugas.) 10) Wehstule ko laikis Mosus sawam sirds draugam Izkum. 11) Muhsu pagosta weetneeki. 12) Wazâ Mpija tiafas prialschoa. 13) Preezigâ sina. 14) Usteikschanas runa, par peeminu kahdam muischneekam . . . . 15) Dsejoli. Schis un tas. 17) Daschi scho laiku eewehrojami wihri (ar nobildem). 18) Sinibu druskinas (ar sihmejumeem). 19) Weselibas kopschana. 20) Padomi mahjturibâ. 21) Padomi lauksaimneezibâ. 22) Padomi dahrsskopibâ. 23) Tirgi Widsemê, Kursemê un Leischôs. 24) Sludinajumi.

Pee „Gulbja."

Auschamo
un adamo deedsinu
magasina,
Rigâ, Kalku-eelâ Nr. 19,
netahl no rahtuscha,
pahrdod is sawa bagatâ dsijas krahjuma
wilnas dsiju
par 30, 45, 65, 85, 95, 100, 110, 120, 130 u. 150 kap. mahrz.
Turpat war dabut **par fabrikas zenahm wislabako**
linu dsiju un bomwilnas auschamos deedsinus
wisad. krahsâs u. numurôs.
P. M. Potapow.

Jelgawâ. Rigas amatneezibas isstahdê 1883: **Atsihschanas-raksts.** 1875.

A. Jakob'a

twaika-pehrwetawa,
drukatawa un kemiska masgatawa, wehweru-dsiju un wilnas drukatawa un pehrwetawa.

Drehbes, isahrditas un neisahrditas, pilnigi **kungu uswalki, plihsches, samts, mehbelu pahrwelki un portiehri** top wisadâs krahsâs pehrweti, kà ari us glihtako kemiski masgati. **Daubes, gardeeni, spalwas, kristibu uswalki, schalles, bantes** u. t. pr. top pa lehtu zenu gandrihs tik, kà jaunas pataisitas.

Anglu adamas wilnas pahrdotawa.

Fabrika pastahw no 1863. g.

Fabrika: Peterburgas Ahrrigâ, leelajâ Aleksander-eelâ Nr. **49.**

Peenemschanas weetas: Eelschrigâ, Skahrnu-eelâ Nr. 20. **Zehsis:** pee H. Webera, pretim basnizai. **Madaleenas mahzitaja muischâ:** pee Abboltin k.

Wehrâ leekama sina.

Kaleju plehschas un **zepli, laktas, skruhwstiki, knihpstangas, wihli** un **raschwihli, sirgu-nagu apgreeschamee naschi, sudmalu-, dehlu-, bluku-, apalee-** un **rokas-sahgi, muzeneeku-, dreimanu- (galdneeku-)** un **zimermanu-slihmeschi, ehweles, kalti** un **swahrpsti, kausets wahgu-, federu-, briku-** un **kalamais-tehrauds, glahseti** un **apzineti ehstwahramee trauki, Anglijas grahpji** ar plakanu dibenu preeksch zepeschu smoreschanas, kà aridsan tee jaunmodes **damfa** jeb **suta ehstwahramee trauki,** kurôs bariba ihsakâ laikâ ar malkas taupischanu daudf gahrdaki iswahrahs, neka wezu-tehwu grahpjôs, **tehjkatli** un **kafeja wahramas kannas,** no misina un baltà dselscha bleka, **kafejas dsirnawas** un **breneri, ehdamas-** un **tehj-karotes** no melchiora un jaunsudraba, **galda-** un **kehka-naschi, schujamas-, lahpamas-, kaschoku-, adamas-, seeweeschu matu-** un **kneep-adatas, sirgu-, lopu-** un **strengu-kehdes, grahwu-, smilschu-, oglu-** un **semes-malkas schkipeles** no tehrauda un dselscha, **wilnas-kahrstuwes, wehweru-kemmes** no needrehm, **tehrauda** un **misina wehweru-susekli, melderu-, putraimu-** un **labibu-seeti** no dselscha un misina un daudf zitas prezes preeksch mahjahm un saimneezibahm teek pilnâ krahjumâ turetas un par mehrenu zenu jeb maksu bes dingeschanas pahrdotas

tai weenteesigâ wisu wezakâ un gruntigâ

J. Redlich
Englischu magasinê.

Auglu-koki,

kà: bumbeeru, pluhmju un wairak tuhkstoschi stipri

ahbolu koki

teek pa lehtahm zenahm pahrdoti.

J. F. Schlicht,
8 us pirmâ Weischu dambja Nr. 17.

Wilhelm Freymann,

selta un sudraba leetu taisitajs,
Ahgenskalnâ, leelâ Lehgeru-eelâ Nr. 10, peedahwà sawu bagato lehgeri no

selta un sudraba leetahm.

Sataisischanas teek us to lehtako un ahtrako isdaritas.

Manâ un wisâs zitâs grahmatu pahrdotawâs, tiklab Rigâ, kà ari zitâs pilsehtâs, ir dabujama schahda grahmata:

Wadons
geografijas mahzibâ
pagastu-skolahm.
Sarakstijis
O. Platschs.
Treschâ pahrlabota druka.
Maksà 10 kap.
Ernst Plates.

Naudas-skapji

pee
Lühr un beedra,
senak Lühr u. Zimmerthal,
Rigâ, leelâ Smilschu-eelâ Nr. 7.

Wisadus Krimas wihnus

kà ari **papirosus** par fabrikas zenahm un

seepu sahles

pahrdod Eelschrigâ, Schahlu eelâ Nr. 4.

John Neumann
pak-kambaris.

Rig. Latw. beedribas sahlê

zetortdeen, 3. oktobrî 1885,

noturehs slawenais zeletajs pa Persiju, Indiju, Japani un pehdejâ laikâ pa Mongoleju, Kihnu un Bucharu, dabiskas magijas un fisikas profesors

Johann Strauss

magiskus, wehdera runaschanas un indiskkihniskus, japaniskus mahkslu israhdi trijâs nodalâs.

Sahkums pulksten 8 wakarâ.

Zenas 1 rubli, 70 kap., 50 kap., 45 kap. un 20 kap.

Plaschakas sinas afischês.

Imanta beedriba.

Wingrotaju sahlê.
Swehtdeen, 29. septembrî 1885.
I.
Dseedaschana.
II.
Arthur ja Anna.
III.
BALLE.
Eesahkums pulkst. 7½ wakarâ.
Preekschneeziba.

No polizijas atwehlets.

Дозволено цензурою, г. Рига, 27. сентября 1885. г.

Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.